

1. utē ki.kns ēn stækfē-g.lē zī.n zin zē bēno.wt
2. mēnē mō.t iz dē blum: gō.m bēgī.tn
3. ny- spēn.zē nimīer of mē mafin:
4. sprtn iz lastēλ
5. r-p da s'ip ē.ēnzē bēs'īmēl bruēt
6. dē timērman ē nē splī-ntēr m zēnē vijēre
7. dē s'i-pēr lēktē zēn līpn uf
8. m dē fabrik iz nī.tē zī.nē
9. kōm i.r kmtfē kōm
10. bō.ēs tapt ēns fī.r pintn | pintfē (*zeldz.*) |
11. brīnd ēns twīē kilo.s kri.kā | *geen verklv.* |
12. zē- mēd āndērs 'ēvy-vn dri litērs win g-ēdrūk
13. i vēdrī.ēgdē mi mēd ēj knāplē
14. kē zēnē knī. g-ēzi.n
15. vastnō.vēd wōr ni fe.lēmē g-ēvi:rt
16. kēbēm - of : ksīm bli.ē dak mēd āndēr ni mē.g-ēg.ē zi-n
17. ik ē.t ni. 'ēdō.ēn zalē mō.ēt
18. wije-t ēdō.ēn - āndī.n didēr ofkumt
19. ēj kōbē - kōbēātn - nē kōbējōg.rē
20. ŋklakē - bēnō.wt - nē mē.ēs (*nat laag hooiland*)
- ē wi.ē - of : nēm brī.lk - nēm padēstul - nō.g-ē
- nē pyt - nē flīflōdērē
21. dij kē.rl dr.ē Xil dē wē.rlt fēλtn
22. kλō jē pē.rls 'ē.vn
23. ŋjēlā.nd lō.ēt fel. udē s'ē.pm ofbre.'i
24. ijē- fā.nzē.vnēkī ēm be.tē g.at
25. g-ēf mē twī.ē brī.ē sti.ēp: - brī.ēdēr - dē
brīstē
26. da stā.mbe.lt stō.ētō nēmīer
27. ndī.ēn ēān le.vn lik nē grū.ētn i.r.ērē
28. ly.sēfē.r - of : dndy.vēl iz m dne.mēl ni Xēble.vn
29. dē s'ō.ljuŋs ē-n mē.tē mī.ēstēr nō dē zī.ē g-ēwēst
30. kēn tōλ ni kōmn iēr dak Xrī.ē sin
31. dē bī.stn dri.ŋkēn g-ē.rn lizō.ētmel
32. i kani Xōn wērkn ije sī.ēr izēj ke.lē
33. stēk nēkē nē stē.ēt m di.m be.zp
34. ni.ē mē.tē ke.g.lē wōrtēr nēmīē g-ēspe.lt
35. olā - kē. al twī. kl.ērnōju- g-ēro.pn
36. di pē.r iz ni ripē - tsītnōg wītē kēr'nēlēkēz m
37. zē zi wēg nō tstik
38. zīd ēm iēst sēj g-ē.rld ē.v.lpn ofdu.n
39. jē g-ō.t nō.t fērē brījn
40. zīz dnl.t fun ēr mē.λkwit
41. dē vmt mu- sē wy-f bēs'ārmēn
42. m dē s'ē.lde zwēm nē is 'ēvō.ērlēk
43. ijs prō.z umdatn stērk is
44. wīdēr mu.tn dō dne.lfan ē.n - ēj g-īdēr
dnā.ndēr n ē.lt
45. ē-īp nēkīē da bē-d īpēfn
46. unzē mētsnō.ēr isō vāt Xēlik nēn ētrē - of :
of ēn zwin
47. zē sprījn ēmtēvērst - of : umtēfōtst fu.ē ēn
wēdījē
48. dmbu.umkwī.ēkēr za dēm bu.ēm ofsnī:ēn
49. dud i.ēstē vī.nstēr tu.
50. tēg-āntē klīpm vu di.r.ēstē mēsē - du.ēgmēsē -
tlof - dē vēsprs
51. ē sprī.ē - pytēgrīlē - of : pytērēk - o.pmsprī.ēn -
dē vātē brī.ēn - ook : ē sty.tē brī.ēn
52. zē.d ēr ē.r lō.tn snī.ēn
53. zē vō.ēdēr ē.r.d ēm zēs jō.ēr lanjē lō.ētnēr
s'ō.lē gō.ēn
54. kēd ēm vērbō.n zlo.ētē lū.stwō.ētēr tē gō.ēn
55. bli.ēkē vē.ēzn zī.mē nīfel olīr
56. ē.rdnē pōtn zmi fe.lē wē.r.t.
57. dē brū.ēs'īpē stō.ēd m dnē.r.t
58. mō.ērt ist nōλ tē kut um tē kōtslēn
59. di kē.sē brū.nt klō.ēr nl.ē (= *niet waar?*)
60. i trōk ān tpē.r sēnē stē.r.t
61. tuŋ - of : m dīn tīt kwō.mē gidēr ālē jō.rnō dē
kē.r.mēsē
62. dē pō.ētēr zē.i dād ē.nzēlī.vnī.ērē valmakt is
63. gē zō.g. mē wēl mō g-ēn sprō.ktē.g.mē nī.t
64. dē zwa.lms - zāg.ō.m wē.rēkl.ēr n - of : dē
zwa.lmsāndēr gō.uwē g-ō.ēn zin
65. g-ō.jē vandōg-ē nī kō.ērt n
66. ē.tn zōk X-ē.rnē kō.ēs
67. zēnē mōtār is kapōt - jē līgd īm panē - ījēs
fērstē.lt
68. tē. nē wā.rēmēn dā'ēwīst - ēn tīz nē ku.ln
ō.vnt
69. dā manēkē lōp bārēvuts
70. tīz mbōst m dī kanē
71. ksu- wī.ln datē faktār - of : datm bō.dē - nēm
brī.f brījt
72. kē zī.ēr ā mēn ē.r.tē
73. kā mē 'm twē.ēzdrīvērz ēmōg-ō.ēn
74. āXtēr ts'ōftīt span.mē tpē.rd mdnī.wē kārē
75. kē ēmbetfē kōrs fā vu.ēdnu.nā.l - of : van
sfu.ērnū.nz ā.
76. dē zōnē vān dē kō.nīŋk ē u.āk sēldō.t Xēwē.st
77. wētjē gr-nēm bō.g-ēmō.r.kēr wō.ŋ.
78. dī ru.ēzn ē lanjē du.ērn s
79. kXlū.ēvēr nī.mēndā.lē vān | wōrt |
80. tki.ntfē wāz du.ēt i.ēr dāsēt kōstn dō.r.pn
81. zn u.ērn ēn zn u.ēgē lu.vpm
82. ēr dōXtēr iz mēdn mā.ndēkē nōē dnbas - um
brō.mbe.jērs tē trē'ē
83. tīz ē spērtē vān dī lī.ērē
84. jē zētē zēj ke.l o.pn - of : jē tī.rde ly-wē
85. tfo.lk ē zōXtē nīd ā.ndērē of Xē.rld ēn rīqđum
86. āndēr nē mū.nd iz drū.ēg-ē vāndndast
87. tīz nē krōmē wēλ - tīz um ādō. - of : āg-ā.ntērē
88. kōXtē nēn trōmēlē yū.ē dnklīn:
89. dē gr.ēstāk i-z du.ēt - vān ē kōst m tē slī.r'ēn
90. zē lī-tfē wās kōrt ēj g-ū.t
91. tīz bēst m dē s'ō.ēwē
92. nē s'ōtērē mu 'u. kλ.ŋ: mī-?ē
93. zūk nēkīr āXtēr mēnēn u.t
94. kwēt nī wōdak ēmutē zū'ŋ
95. nē kulē kē.rldēr is Xu fōtbrīr
96. kmōst ēsēblū.trīŋkn vuē tē vērklu'ŋ
97. kmūt iēstē.tn m tstā.l vu.rn
98. mēm brū.rē wāz mu.
99. dē mē.r.lqbu.r du. ēj grū.ētē runde
100. dī kērēmē.λk iz dīn ē zō.r - zēntērēmē wē.rē
101. wē zun dīm prī kλ.n: vā.ln m ēn ē.rē
102. ījŋ lŋqđatsī-mut - pērsīs - sīkō.r = 1. v. per-
sonen ; 2. v. zaken.

103. jə kum no.ɪtlə.ətə | mənɪtə |
 104. m itɔ.ljə zmdər bærgn di vi.r spy.ɣ̃.ə
 105. dafjə dɔ.r ɪ.p dɔ.ɹ̃.
 106. tə bu.əm ɛ.nz ə stik fan də brag.ə g.əvɔ.ərɪn
 107. gə mud ɔns kaχtɪ nəkɪ kɔm: kɔ:rn - „veulen”
 niet gebr.
 108. ijs fan lə.vn g.əkɔmn - mæ ə valə bɔ.zə -
 of : fe.l g.æ.ɪt
 109. di dɔ.r is fam buknənɪt Xəmakt
 110. ə g.ətro.ɹ̃.wd wy.ɸ mu kənɔ.jɪ
 111. kə.di.r g.æs X.əzɔ.ɪt - mɔ tn was X.ɪāŋ g.u. zɔ.ɪt
 112. dm brɔ.wər zæχtat nɔχ tɔ di.r is fu.ə tɔ bɔ.ɹ̃.
 113. baʔŋ - ḳbakə - g.i bakt - jə bakt - baktɪ - wə
 baʔŋ - ḳbaktə - g.i baktə - jə baktə - wɪdər -
 of : mɔ baktɪ - of : wə baktɪ wɪ.dərə - mɛ.ŋ
 g.əbaʔŋ
 114. bi.ən - ɪḳ bi.ə - g.i bit - jə bit - mɔ bi.ən - bi.əm -
 ḳbu.ə - ḳɛ. g.əbo.n - bu.mzwu.k
 115. tɛz mɔ əŋ klmtʃə mɔ tɛz nfin
 116. gə kAd ir ɛ.jɔrs krɪŋɪp dɔ mart
 117. ɪjɛ. ʔəzɛ.ɪtatɪp mɪ g.ɔ.ɹ̃ pɛ.ɪzn
 118. dɔ mɔ.ərtə - of : tmɛ.ɪsn zɛ.ɪ datɪn g.ɪk u.
 119. twɔ.ərɪn vy.ɸ prɪzn
 120. undər dɪn ɪ.əkə lɛ.g.ɪndər vɛ.l ɪ.əkəls
 121. twɔ.əstər g.ɔ ʔuŋ kɔ.ʔə - tkɔkt a.ɪ
 122. tu.ɪzɪznɔʔru.nə - tɪz nɔχ mɔ zy.stə g.əmɪ.ɪt
 123. majnɛ.ɹ̃.zə mɔ.ʔəzə mæd ən dɔrə van ən ɛ.ɪ
 124. da bu.əm kə g.ɔ.ətə mujləkən: gru.jɪ
 125. dɔ pastər ɛ ʔu. wɪn
 126. ũnz ud yz ɪz ofʔəbrɔ.ɪnt
 127. dɔ mæ.ɪk spɛ.ɪt ytnæ.lɔdər van dɔ ku.u.
 128. dɔ kɔstər ly.wt fu.ə dɔ pɛrsæsi | əŋ kryz - krysn |
 129. dɔ trɔ.mə van dɔ kɔrtəwɔ.ɹ̃.g.ɪn byg̃əɪn van
 tʔəwɪ.χtə
 130. dɔ twɪ.ə dytsʔərs kwɔ.mə nɔ.ɹ̃ bytn
 131. zɛ.n əm blɔ.w - of : pəpər əm blɔ.w g.əsle.g.ə
 132. dɔ sɔ.ɹ̃s ɪz əm bɛtjə flɔ.ɹ̃.w - zɪz mɔ dr.nə
 133. dɔ sni.ə ɪɹ.χtɪ.kə
 134. tɪz nɪ.əwə g.lɛ.n - of : tɪz aləŋə g.lɛ.n dak ju
 nɛmɪ.ɪ g.əzi.n ɛ.
 135. nɪ.wpu.ərtə wɔrd ny nɔ g.ɪlə nɪwə stat
 136. dū.n - ɪḳ du.ɪt - gi du.ɪt - of : dɪtət - jə dɪtət -
 mɔ du.ɪnt - gi.dər du.ɪt - zɪdər du.ɪnt - ɪḳ dɪ.əg.ət
 - gi dɪ.əg.ət - jə dɪ.əg.ət - wɪdər dɪ.əg.ənt -
 zɪdər dɪ.ənt - dɪ.əḳ dadə - dɪ.ətnt mɔ. - dɪ.əzət
 mɔ
 137. dɔ.ɹ̃.pm - ndɔpkɪ.ət - of : dɔ.ɹ̃.pklɪ.ət - ndɔ.ɹ̃.pfuntə
 - dɔ sɔldɔ.ɪtn
 138. dæ.stɪn - jə dæ.st - jə dæ.stə - jɛ. ʔədɔstɪn
 139. bɪndɪn - ḳbɪndə - gi bɪnt - jə bɪnt - mɔ bɪndɪn -
 gɪdər bɪnt - zɪdər bɪndɪn - bɪntɪn - bu.nɪtn -
 kə g.əbu.nɪn
 140. *Locale landmaten* : ə g.əmæt = 300 ru.m -
 ə ru.ə = 3 m. 84 × 3 m. 84 - brɔχʃʔə mɔ.tə
 141. *Waternamen* : dɔ ɪlmɔ.ɪtn = *weiden die over-*
stroomen ; *id.* dɔ ʔbalɪbɛ.kə (*off.* : Roer)

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is radər'vu.ərde

De inwoners heeten radər'vu.ərɪnɔ.rs

Een bijnaam kennen zij niet.

Aantal inwoners op 31-12-34 : 4419.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : dɔ bæ.rg.n - 'sɪzlu.ə - (Sysloo) - 'balɪbrag.ə (Balliebrugge) - dɔ sʔɔ.ɪɹ̃ (De Schare) - dɔ kɔrtəki.ɪ - dɔ wæstkɔnt - dɔ mɔ.ɪnuk - dɔ mɔ.g.ər bAsn - dɔ wɔ.əstərmɔ.lɪn - of : twɔ.tərkɔt - tɛ.ɪkə - dɔ grū:nstrɔ.ətə - sɪ.nɪty'bɛ.ɹ̃ - dɔ plətsə. Alleen dɔ 'balɪbrag.ə spreekt min of meer op zijn Torhoutsch. Een vijftal families (kasteelbewoners) spreken Fransch, w. o. enkele het Vlaamsch dialect kennen.

De bevolking bestaat overwegend uit landbouwers met kleine bedrijven. Er zijn ongeveer tweehonderd arbeiders, w. o. thans (1934) honderd zes en twintig werklozen ; sommigen werken in de locale nijverheid (weverij, cichoreïasten, brouwerijen), anderen in de weverijen van Noord-Frankrijk of in de fabrieken van Brugge en Zedelgem ; nog anderen gaan naar Frankrijk voor seizoenarbeid.

Zegslieden. 1. Verplancke, Julien ; 16 j. ; hier geb. ; normaalschoolstudent ; heeft steeds hier verbleven ; V. van hier, M. van Handzame ; spreekt gewoonlijk zijn dialect.

2. Declercq, Yvonne ; 15 j. ; hier geb. ; normaalschoolstudente ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt gewoonlijk haar dialect.

3. Ketels, Jeroom ; 14 j. ; hier geb. ; boerenzoon ; heeft steeds hier verbleven ; V. van Zwevezele, M. van Ruddervoerde ; spreekt gewoonlijk zijn dialect.